

NKP i Østfold

Ridehusgata 20

1606 FREDRIKSTAD

Arbeidsdepartementet

Einar Gerhardsens Plass 3

Postboks 8019 Dep

0030 OSLO

Fredrikstad, 18.11.2010

VIKARBYRÅDIREKTIVET, HØRINGSUTTALELSE

EUs vikarbyrådirektiv har i utgangspunktet to uttalte hovedformål. Det ene er å innføre et likebehandlingsprinsipp. Dette skal sikre innleid arbeidskraft "De væsentlige arbeids- og ansættelsesvilkår, der gælder for vikaransatte under udsendelse til en brugervirksomhed, skal minst svare til dem, der ville være gældende, hvis de vikaransatte havde været ansat direkte af denne virksomhed til utførelse af samme arbejdsoppgave" (Vikarbyrådirektivets kapittel II). Det er uklart hva som menes med "vesentlige arbeids- og ansettelsesvilkår". Dersom det er slik at innleid arbeidskraft sikres samme lønn- og arbeidsbetingelser som fast ansatte, så er det positivt. Men det vil bli problematisk å kontrollere at det vil bli etterlevd i praksis dersom direktivet implementeres. Det andre hovedformålet er å fjerne restriksjoner på innleie av arbeidskraft.

Vikarbransjen har hatt en eksplosjonsartet vekst i Norge fra 1993. Dette gjelder i antall bedrifter som driver med utleie av arbeidskraft, i årlig omsetning og i antall sysselsatte. I Norge er hovedregelen at arbeidskraften skal være fast ansatt. Arbeidsmiljølovens § 14.9 setter klare begrensninger for når midlertidige ansettelser kan skje. Andre viktige bestemmelser finner vi i Arbeidsmiljølovens § 14.12 og 14.13. I vikarbyrådirektivets artikkel 4 heter det " Forbud mod og restriktioner i anvendelsen av vikararbejde kan kun begrundes til især beskyttelse af vikaransatte og krav til sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen eller i behovet for å sikre et velfungerende arbeidsmarked og forebygge misbrug". Det betyr at det er overveiende sannsynlig at Arbeidsmiljøloven må forandres fordi den betyr restriksjoner i bruken av midlertidige ansatte. Det er også en rekke tariffavtaler som omhandler bruken av midlertidige ansatte, og som også kan oppfattes som restriksjoner på bruk av midlertidig arbeidskraft. NHO er også av den oppfatning at det norske lovverket må endres. Samtidig registrerer vi departementets runde formulering i høringsnotatet " Reglene kan etter departementets oppfatning opprettholdes ut fra de begrunnelser det vises til i artikkel 4". NKP i Østfold vil også vise til at norske myndigheter ved en rekke tilfelle nærmest har garantert at norske ordninger kan

oppretholdes, men at det i ettertid ikke har vært tilfelle. Det vil være opp til EU/EFTA-domstolen å avgjøre i ettertid om norsk lovverk og avtaler må forandres. Det vil også være tilfelle når det gjelder tolkningen av vikarbyrådirektivet.

EUs vikarbyrådirektiv må også ses i sammenheng med EUs fire friheter, fri bevegelse av kapital, varer, tjenester og arbeidskraft. Vikarbyrådirektivet må også ses i sammenheng med EUs mål om å bli verdens mest dynamiske og konkurransedyktige økonomi. Da er det nødvendig både å ha mobil arbeidskraft og kunne presse lønnsnivået nedover.

Vi vil også peke på andre betenkelige sider ved bruk av midlertidige ansatte. Midlertidige ansatte vil ofte ha større problemer med å kunne ta opp og betjene lån enn fast ansatt arbeidskraft. Det er også klare indikasjoner på at midlertidige ansatte har større risiko for å bli rammet av psykiske plager. Undersøkelser viser også at midlertidig arbeidskraft har høyere terskel for å ta opp saker som gjelder arbeidsmiljø, og at de blir lyttet mindre til. Det må også legges til at midlertidig ansatte er mer utsatt for arbeidsskader enn fast ansatte.

Norges Kommunistiske Parti i Østfold anbefaler at reservasjonsretten som ligger nedfelt i EØS-avtalen brukes mot EUs vikarbyrådirektiv. Det er nødvendig for å sikre trygge arbeidsplasser i Norge i framtiden. Under debatten om EØS-avtalen i 1992 ble det fra mange politikere fremhevet at reservasjonsretten skulle brukes når det var påkrevd. EØS-avtalen trådte i kraft 1. januar 1994. Etter nesten 17 år har denne retten ikke blitt benyttet. Dersom reservasjonsretten er reell og ikke en rett som bare er nedfelt for å omgå Grunnloven, så må den brukes nå!

For Norges Kommunistiske Parti i Østfold

Dag Norum, leder

Steinar Ansnes, nestleder